

***Thrips setosus* Moulton**

Nowe zagrożenie dla upraw roślin w Europie

Podstawowe informacje

Thrips setosus Moulton (Thysanoptera: Thripidae) jest wciornastkiem występującym naturalnie we wschodniej Azji (Japonia, Korea Płd.). W 2014 r. został po raz pierwszy wykryty w Europie, na terenie Holandii, gdzie znaleziono go w kilku miejscach produkcji sadzonek hortensji (*Hydrangea* spp.) pod osłonami oraz w gruncie. W dalszej kolejności był wykazywany z: Chorwacji, Francji, Niemiec i Wielkiej Brytanii. W Polsce nie ma informacji o występowaniu tego gatunku. Szkodnik nie podlega obowiązkowi zwalczania w Unii Europejskiej, w tym również i w Polsce.

T. setosus jest gatunkiem polifagicznym, zasiedlającym bardzo wiele roślin, najczęściej gatunków zielnych. Wśród ważnych roślin uprawnych, które atakuje, znajdują się: papryka, ogórek, tytoń, groch, pomidor, dynia, oberżyna, ziemniak oraz rośliny ozdobne (z rodzajów: *Chrysanthemum*, *Dahlia*, *Hippeastrum*, *Iris*, *Tagetes*). Występuje również na chwastach i roślinach dziko rosnących.

T. setosus jest wektorem wirusa brązowej plamistości pomidora (Tomato spotted wilt virus (TSWV)).

Objawy występowania

Objawy występowania są podobne, jak w przypadku innych wciornastków – szkodników roślin. Larwy i postaci dorosłe żerują na nadziemnych organach roślinnych (liściach, kwiatach, owocach itd.) wysysając płynną zawartość ich komórek. Objawami żerowania są srebrzyste lub jasne punkty na powierzchni organów roślinnych (wypełnione powietrzem puste przestrzenie w tkance). W przypadku silnego ataku dochodzi do srebrzenia i brązowienia liści, przebarwień kwiatach, zahamowania wzrostu rośliny. Powierzchnia organów, na których żerują owady pokryta jest również ciemnymi plamkami odchodów.

W związku z tym, że *T. setosus* jest wektorem TSWV, stąd jego obecności w uprawie mogą towarzyszyć objawy choroby powodowanej przez tego wirusa.

Sposoby wykrywania obecności i identyfikacja

Stwierdzanie obecności szkodnika opiera się na ocenie wizualnej roślin. Należy poszukiwać wciornastków oraz oznak dających podstawy do podejrzeń o ich występowaniu. W razie potrzeby skorzystać ze szkła powiększającego. W celu ułatwienia stwierdzenia obecności owadów, materiał roślinny otrząsać nad jasną powierzchnią (np. kartką papieru) – owady wypadną i staną się łatwo zauważalne. Okazy zebrać i przenieść do ok. 60% etanolu.

W uprawach gruntowych szkodnik może być niewykrywalny w okresie jesienno-zimowym z uwagi na diapauzę owadów.

Identyfikacja gatunku jest trudna ze względu na niewielkie rozmiary owadów, podobną wielkość poszczególnych gatunków oraz występujące często wzajemne podobieństwo w budowie morfologicznej. Ostateczna i pewna identyfikacja powinna być przeprowadzona w warunkach laboratoryjnych z wykorzystaniem mikroskopu.

Dorosłe osobniki *T. setosus* są bardzo niewielkie. Osiągają długość zaledwie nieco poniżej 1,5 mm. Łatwo zauważalną cechą odróżniającą gatunek od innych jest ubarwienie postaci dorosłych, aczkolwiek nie jest ono charakterystyczne wyłącznie dla tego wciornastka. Dorosłe owady są barwy ciemnej, a u nasady każdego przedniego skrzydła znajduje się jedna jasna plama. Zebrane okazy o takim wyglądzie w dalszej kolejności muszą zostać poddane analizie laboratoryjnej przez entomologa w celu jednoznacznej identyfikacji. Stadia larwalne są barwy od białej do żółtej. Ostateczna identyfikacja gatunku jest możliwa na podstawie oceny budowy morfologicznej dorosłych owadów.

Thrips setosus Moulton

Nowe zagrożenie dla upraw roślin w Europie

Thrips setosus Moulton: samica (ciemny okaz z lewej) oraz larwa pierwszego stadium. (fot. NVWA, EPPO Data Sheet 16-21347).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.